

Rozdział 13. Ochrona i wsparcie ofiar handlu ludźmi (VoT)

Partner odpowiedzialny za
materiał : Dignita

Co-funded by
the European Union

13. Rozdział 13. Wsparcie i ochrona ofiar handlu ludźmi (VoT)

13.1 Wstęp

Handel ludźmi stanowi jedno z najbardziej złożonych naruszeń praw człowieka, wymagające wielowymiarowego podejścia, aby skutecznie przeciwdziałać jego konsekwencjom. Niniejsze szkolenie dotyczące „**Ochrony i wsparcia ofiar handlu ludźmi (VoT)**” zostało opracowane specjalnie dla praktyków pierwszej linii, funkcjonariuszy organów ścigania, prokuratorów, inspektorów pracy i specjalistów w służbach socjalnych i zdrowotnych, którzy w swojej pracy spotykają się z ofiarami handlu ludźmi. Jego celem jest wyposażenie uczestników w wiedzę i narzędzia niezbędne do zapewnienia ofiarom opieki, ochrony i pomocy, na jaką zasługują. Szkolenie koncentruje się na doskonaleniu umiejętności uczestników w zakresie stosowania podejść wrażliwych na VoT. Szczególna uwaga zostanie poświęcona zajęciu się ryzykiem, przed którym stoją grupy wrażliwe, takie jak uchodźcy z Ukrainy, którzy są narażeni na wysokie ryzyko wykorzystywania. W tym rozdziale podkreślone zostanie również znaczenie współpracy między podmiotami zajmującymi się zwalczaniem handlu ludźmi na szczeblu krajowym, międzynarodowym i międzyagencyjnym, w pełni zgodne z szerszymi celami projektu ERADICATING II.

13.2 Cele edukacyjne

- **Zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom i zaspokojenie ich pilnych potrzeb:**
Uczestnicy rozwiną umiejętności identyfikowania i rozumienia pilnych potrzeb

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

ofiary, aby móc zapewnić im bezpieczeństwo fizyczne, opiekę medyczną i dostęp do bezpiecznego zakwaterowania.

- **Zastosowanie praktyki uwzględniającej kontekst traumy:** Uczestnicy nauczą się priorytetowo traktować stosowanie praktyk uwzględniających kontekst traumy i rozwiną umiejętności interakcji z ofiarami, stosując podejścia uwzględniające traumę i skoncentrowane na ofierze, aby uniknąć ponownej traumy, szanować autonomię i budować zaufanie.
- **Koordinacja kompleksowych usług wsparcia:** Uczestnicy zdobędą wiedzę specjalistyczną na temat tego, jak opracować plan wsparcia dla ofiary i ułatwić jej dostęp do odpowiednich usług, takich jak pomoc prawna, wsparcie psychospołeczne i programy reintegracyjne, dbając o to, aby były one dostosowane do potrzeb i uwzględniały różnice kulturowe.
- **Wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej:** Uczestnicy wzmocnią swoją zdolność do poszukiwania współpracy i efektywnej pracy w zespołach interdyscyplinarnych w celu zapewnienia odpowiedniego kompleksowego wsparcia i ochrony ofiarom.

13.3 Definicje

Handel ludźmi

Handel ludźmi to werbowanie, transport, transfer, ukrywanie lub przyjmowanie osób siłą, oszustwem lub podstępem, w celu ich wykorzystania dla zysku. Mężczyźni, kobiety i dzieci w każdym wieku i z każdego środowiska mogą paść ofiarą tego przestępstwa, które występuje w każdym regionie świata.

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

Handel ludźmi w celu pracy przymusowej

Handel ludźmi w celu wyzysku siły roboczej, w którym osoby są zmuszane do pracy siłą, oszustwem lub przymusem. Typowe wskaźniki obejmują niewypłacanie wynagrodzeń, nadgodziny, konfiskatę dokumentów, niebezpieczne warunki życia lub pracy oraz przemoc fizyczną.

Ofiara handlu ludźmi (VoT)

Osoba, która została poddana wyzyskowi poprzez zastosowanie przymusu, oszustwa, nadużycia władzy lub wykorzystania bezbronności w celach obejmujących pracę przymusową, wykorzystywanie seksualne lub inne formy nadużyć.

Uraz

Trauma to psychologiczna i emocjonalna reakcja na stresujące lub niepokojące zdarzenie, które przytłacza zdolność jednostki do radzenia sobie z nim. Może być wynikiem bycia świadkiem lub doświadczenia zdarzenia, które stanowi fundamentalne zagrożenie dla integralności fizycznej i psychicznej danej osoby lub dla jej przetrwania.

Podejście wrażliwe na ofiary handlu ludźmi VoT

Metoda interakcji i wspierania osób zidentyfikowanych lub podejrzewanych o handel ludźmi. Kładzie nacisk na empatię, godność i szacunek, jednocześnie uwzględniając indywidualne potrzeby i wrażliwość ofiar. Podejście to integruje zasady opieki uwzględniającej traumę, strategie skoncentrowane na ofierze oraz praktyki uwzględniające różnice kulturowe, aby stworzyć wspierające i wzmacniające środowisko dla ofiar.

Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei

CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Asociația pentru
Cooperare și
dezvoltare
Durabilă

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

Wsparcie dla ofiar

Wsparcie dla ofiar odnosi się do kompleksowej pomocy udzielanej osobom, które doświadczyły krzywdy, zapewniając im bezpieczeństwo fizyczne, powrót do zdrowia emocjonalnego i ogólne dobre samopoczucie. Obejmuje ono natychmiastowe interwencje, takie jak opieka medyczna, schronienie i pomoc prawna, a także działania długoterminowe, takie jak poradnictwo, edukacja, szkolenia zawodowe i usługi reintegracyjne. Podejście skoncentrowane na ofierze gwarantuje, że wsparcie jest dostosowane do indywidualnych potrzeb, szanuje jej godność i umożliwia jej odbudowę życia z niezależnością i odpornością.

Grupy wrażliwe

Osoby lub grupy wysokiego ryzyka wyzysku z powodu takich okoliczności jak przesiedlenie, ubóstwo, brak statusu prawnego lub dyskryminacja. Do tej kategorii zaliczają się uchodźcy, migranci, kobiety i dzieci.

Współpraca międzyagencyjna

Skoordynowane podejście angażujące różne strony zainteresowane, w tym organy ścigania, pracowników socjalnych, dostawców usług opieki zdrowotnej i organizacje pozarządowe, które współpracują ze sobą, aby zapewnić kompleksowe wsparcie i ochronę ofiar handlu ludźmi.

Krajowy Mechanizm Skierowań (NRM)

Ramy identyfikacji, kierowania i wspierania ofiar handlu ludźmi. NRM angażuje wiele podmiotów, w tym organy ścigania, służby socjalne, organizacje pozarządowe i placówki opieki zdrowotnej, aby zapewnić ofiarom kompleksową opiekę i ochronę.

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

13.4 Część teoretyczna / informacyjna

Wsparcie i ochrona ofiar handlu ludźmi do pracy przymusowej mają fundamentalne znaczenie dla zapewnienia im powrotu do zdrowia, ochrony ich praw i zapobiegania ponownemu handlowi ludźmi. Działania te muszą priorytetowo traktować bezpieczeństwo, godność i autonomię ofiar, jednocześnie zajmując się bezpośrednimi i długoterminowymi konsekwencjami ich wykorzystywania. Holistyczne podejście do wsparcia i ochrony ofiar integruje zasady uwzględniające traumę, skoncentrowanie się na ofierze oraz współpracę międzyinstytucjonalną.

Wrażliwe podejście do ofiar handlu ludźmi (VoT), łączące podejście uwzględniające traumę z koncentracją na ofierze, stanowi podstawę skutecznego wsparcia. Opieka uwzględniająca traumę rozpoznaje głębokie blizny psychologiczne i emocjonalne, jakie handel ludźmi pozostawia u ofiar, takie jak strach, nieufność i niestabilność emocjonalna. Podejście to koncentruje się na unikaniu ponownej traumy, stosując wrażliwe techniki komunikacji i zapewniając bezpieczną przestrzeń, w której ofiary czują się swobodnie i mogą dzielić się swoimi doświadczeniami we własnym tempie. Podejście skoncentrowane na ofierze uzupełnia to, zapewniając ofiarom traktowanie z empatią i szacunkiem, umożliwiając im podejmowanie decyzji dotyczących opieki i powrotu do zdrowia. Ten nacisk na autonomię ma kluczowe znaczenie dla pomocy ofiarom w odzyskaniu kontroli nad swoim życiem.

Kompleksowe usługi wsparcia zaspokajają zarówno potrzeby bieżące, jak i długoterminowe.

Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei

CSD
CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

Natychmiastowe potrzeby

Priorytetem w ochronie ofiar jest zapewnienie im **bezpieczeństwa**. Ofiary muszą zostać usunięte ze środowisk, w których są narażone na krzywdę, i umieszczone w bezpiecznych i poufnych miejscach. Może to obejmować ośrodki ratunkowe, schroniska lub programy mieszkaniowe, które chronią je przed odwetem ze strony handlarzy ludźmi.

Bezpośrednio po ich uratowaniu lub identyfikacji, **opieka medyczna** często ma wysoki priorytet. Ofiary mogą cierpieć z powodu obrażeń fizycznych, takich jak nieleczone rany, złamania lub choroby przewlekłe, będące wynikiem trudnych warunków pracy lub nadużyć. **Opieka psychologiczna** jest równie istotna, ponieważ ofiary często doświadczają poważnych problemów ze zdrowiem psychicznym, w tym zespołu stresu pourazowego (PTSD), depresji, lęku i objawów dysocjacyjnych. Kluczowy jest dostęp do specjalistów opieki zdrowotnej, którzy znają traumę i rozumieją specyficzne potrzeby ofiar handlu ludźmi. Natychmiastowe interwencje zdrowotne mogą również obejmować opiekę zdrowotną w zakresie zdrowia reprodukcyjnego dla ofiar wykorzystywania seksualnego oraz, w razie potrzeby, leczenie uzależnień.

Podstawowe potrzeby, takie jak żywność, odzież i środki higieniczne, są niezbędne do stabilizacji bezpośredniej sytuacji ofiary, ponieważ zaspokajają zarówno potrzeby fizyczne, jak i emocjonalne. Po uratowaniu lub zidentyfikowaniu ofiary często przybywają z niewielkim lub żadnym dobytkiem osobistym, po tym, jak znosiły trudne warunki życia i pracy, które pozbawiły je podstawowych zasobów. Żywność jest szczególnie ważna, ponieważ wiele ofiar doświadcza niedożywienia lub odwodnienia z powodu długotrwałych zaniedbań, przepracowania lub niewystarczającego dostępu do posiłków w trakcie wykorzystywania. Wiele ofiar potrzebuje ubrań, ponieważ mogły być narażone na poniżające warunki, które pozostawiły je w podartych lub nieodpowiednich ubraniach.

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

Środki higieniczne, takie jak mydło, szampon, szczoteczki do zębów i środki higieniczne, również zaspokajają potrzeby zdrowotne i godności. Oprócz zaspokojenia potrzeb fizycznych, zapewnienie tych podstawowych potrzeb jest wyrazem współczucia i troski, które mogą odegrać ważną rolę w budowaniu zaufania między ofiarami a osobami udzielającymi pomocy.

Pomoc prawna od samego początku jest kluczowa dla ofiar, aby znały swoje prawa, ponieważ pozwala im podejmować świadome decyzje, szukać ochrony i uzyskać dostęp do wsparcia i sprawiedliwości, których potrzebują, aby rozpocząć odbudowę swojego życia. W przypadku osób zaangażowanych w ściganie handlarzy ludźmi, pomoc prawna zapewnia im traktowanie z godnością, przygotowanie do postępowania sądowego i ochronę przed retraumatyzacją lub zastraszaniem. Ponadto, organizacja wspiera politykę niekarania, zapewniając, że ofiary nie będą karane za działania, do których zostały zmuszone podczas wykorzystywania. Pomoc prawna wspiera również ofiary w ubieganiu się o odszkodowanie, takie jak zaległe wynagrodzenie lub odszkodowanie, zapewniając środki na odbudowę życia, odzyskanie praw i odbudowę życia z godnością. W przypadkach handlu ludźmi za granicą, pomaga ofiarom uzyskać pobyt czasowy lub stały, chroniąc je przed deportacją, jeśli powrót do domu jest niebezpieczny, lub organizując bezpieczny powrót, jeśli to możliwe.

Poufność musi być przestrzegana w trakcie postępowań sądowych i interakcji z dostawcami usług, aby chronić ofiary przed potencjalnym ryzykiem. Ochrona tożsamości ofiar jest równie istotna, aby uniknąć stygmatyzacji, dalszego wykorzystywania lub krzywdy. Ofiary powinny być w pełni poinformowane o tym, w jaki sposób ich dane będą wykorzystywane, oraz mieć prawo do wyrażenia zgody na ich ujawnienie. Naruszenie poufności może narazić ofiary na poważne ryzyko, w tym na odwet ze strony handlarzy ludźmi lub utratę reputacji w ich społecznościach.

Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei

CSD
CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

Potrzeby długoterminowe

W dłuższej perspektywie usługi reintegracyjne są niezbędne, aby umożliwić ofiarom handlu ludźmi odzyskanie stabilności i niezależności. Usługi te wykraczają poza zaspokajanie doraźnych potrzeb, koncentrując się na wyposażeniu ofiar w narzędzia i zasoby niezbędne do budowania stabilnej przyszłości i zapobiegania ponownemu handlowi ludźmi.

Kluczowym elementem reintegracji jest **wsparcie psychospołeczne**, obejmujące poradnictwo i terapię dostosowaną do indywidualnych doświadczeń każdej ofiary. Terapia skoncentrowana na traumie pomaga ofiarom uporać się z psychologicznymi i emocjonalnymi skutkami wykorzystywania, takimi jak lęk, depresja i zespół stresu pourazowego (PTSD). Istotną rolę może również odegrać terapia grupowa lub programy wsparcia rówieśniczego, dając ofiarom poczucie solidarności i zrozumienia, gdy dzielą się swoimi doświadczeniami i drogą do wyzdrowienia.

Edukacja i szkolenia zawodowe powinny oferować ofiarom nowe umiejętności i możliwości zdobycia satysfakcjonującego zatrudnienia, stabilizacji finansowej i odzyskania godności. Wiele z nich ma ograniczone wykształcenie lub doświadczenie zawodowe ze względu na okoliczności, w jakich były wykorzystywane. Programy szkoleniowe i coaching dostosowane do lokalnego rynku pracy umożliwiają ofiarom zdobycie certyfikatów lub nabycie praktycznych i społecznych umiejętności, które zwiększają ich szanse na zatrudnienie. Współpraca z pracodawcami i inicjatywami pośrednictwa pracy dodatkowo ułatwia ofiarom wejście do bezpiecznego i stabilnego środowiska pracy.

Programy reintegracji społecznej odgrywają również ważną rolę w pomaganiu ofiarom w odbudowie więzi ze społecznościami, ponieważ często doświadczają one izolacji i stygmatyzacji. Programy wspierające zaangażowanie społeczne, takie jak

Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei

CSD
CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Asociația pentru
Cooperare
dezvoltare
Durabilă

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

inicjatywy mentoringowe, grupy wsparcia rówieśniczego czy inne lokalne działania, mogą pomóc ofiarom poczuć się akceptowanymi i docenianymi.

Mechanizmy monitorowania i monitorowania są istotnymi elementami wsparcia, zapewniając ofiarom stałą pomoc i ochronę przed ponowną wiktyimizacją. Mechanizmy te obejmują regularne spotkania z ofiarami w celu oceny ich samopoczucia, reagowania na pojawiające się potrzeby i dostosowywania planów wsparcia w razie potrzeby. Ciągłe zaangażowanie pomaga identyfikować i minimalizować ryzyko, które mogłoby ponownie narazić ofiary na wykorzystywanie. Ponadto mechanizmy te umożliwiają usługodawcom ocenę długoterminowego wpływu interwencji, zapewniając, że usługi wsparcia pozostają skuteczne i responsywne.

Współpraca wielu agencji jest niezbędna dla zapewnienia kompleksowego wsparcia i ochrony. Pracownicy socjalni, pracownicy służby zdrowia, organy ścigania i organizacje pozarządowe muszą ze sobą współpracować, aby sprostać zróżnicowanym potrzebom ofiar.

Sformalizowane ścieżki skierowań, takie jak **Krajowe Mechanizmy Skierowań** w każdym kraju, oraz skoordynowane działania gwarantują ofiarom odpowiednią opiekę i dbają o to, by żaden aspekt ich powrotu do zdrowia nie został zaniedbany. Współpraca międzynarodowa jest szczególnie ważna dla ofiar handlu ludźmi przez granice, ponieważ zapewnia im bezpieczeństwo i dostęp do środków prawnych.

Skierowania i wszelka pomoc ofiarom handlu ludźmi są udzielane za ich zgodą i są dobrowolne!

Należy zwrócić szczególną uwagę na wrażliwość **kobiet i uchodźców**, zwłaszcza tych przesiedlonych w wyniku konfliktów, takich jak uchodźcy z Ukrainy. Kobiety są narażone na dodatkowe zagrożenia związane z płcią, w tym przemoc seksualną

Fachbereich
Polizei

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

i wykorzystywanie seksualne, wymagające dostępu do specjalistycznej opieki. Uchodźcy z Ukrainy, zmuszeni do ucieczki przy ograniczonych zasobach, borykają się z dodatkowymi wyzwaniami, takimi jak bariery językowe, stres i dezorientacja, brak bliskich i partnerów, brak dokumentacji oraz wykluczenie z lokalnych usług, co zwiększa ich podatność na handel ludźmi. Aby zaradzić tym zagrożeniom, interwencje muszą być wrażliwe kulturowo i ukierunkowane. Obejmuje to zapewnienie tłumaczy, pomocy prawnej w uzyskaniu dokumentacji, bezpiecznego zakwaterowania i legalnych możliwości zatrudnienia.

Niezbędne jest dotarcie do społeczności uchodźców w celu podniesienia świadomości na temat ryzyka handlu ludźmi, połączone ze wsparciem psychospołecznym mającym na celu poradzenie sobie z traumą związaną z przesiedleniem, a także ze wsparciem na rzecz włączenia społeczno-ekonomicznego.

Plan wsparcia

Stworzenie kompleksowego planu wsparcia dla ofiar handlu ludźmi, a w szczególności handlu ludźmi do pracy przymusowej, wymaga ustrukturyzowanego podejścia, które priorytetowo traktuje prawa ofiary, jej bezpieczeństwo i powrót do zdrowia, jak już omówiono. Wszystkie interwencje powinny być planowane za zgodą ofiary, wyrażoną w formie podpisu na końcu planu. Powinny istnieć jasne wytyczne dotyczące zachowania poufności w celu ochrony tożsamości i danych osobowych ofiary.

Oto przykład, jak można to rozwinąć:

Tabela 1. Szczegółowy plan wsparcia VoT

SZCZEGÓŁOWY PLAN WSPARCIA VoT

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

1. Profil osobisty ofiary

- **Informacje podstawowe** – imię i nazwisko (jeśli wyrażą zgodę na ich ujawnienie), wiek, obywatelstwo i wszelkie istotne dane osobowe.
- **Historia przypadku** – krótki opis sytuacji ofiary handlu ludźmi, w tym w jaki sposób i gdzie była wykorzystywana.
- **Aspekty kulturowe i językowe** – szczegóły dotyczące preferencji językowych ofiary, jej pochodzenia kulturowego i szczególnych potrzeb związanych z tymi aspektami.

2. Ocena potrzeb

- **Potrzeby bezpieczeństwa i ochrony**
 - Ocena ryzyka w celu identyfikacji zagrożeń ze strony handlarzy ludźmi i niebezpiecznego środowiska.
 - Natychmiastowe i długoterminowe środki bezpieczeństwa (bezpieczne schronienie, relokacja w razie potrzeby).
- **Potrzeby medyczne**
 - Problemy ze zdrowiem fizycznym (urazy, niedożywienie, nieleczone schorzenia).
 - Problemy ze zdrowiem psychicznym (trauma, PTSD, depresja, lęk).
- **Potrzeby prawne**
 - Status prawny (zezwoleń na pobyt, wnioski o azyl).
 - Roszczenia odszkodowawcze i postępowania prawne przeciwko handlarzom ludźmi.
- **Potrzeby psychospołeczne**

Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei

Asociația pentru
Cooperare
dezvoltare
Durabilia

- Wsparcie emocjonalne i poradnictwo.
- Odbudowa poczucia własnej wartości i poradzenie sobie z traumą.
- **Potrzeby ekonomiczne i społeczne**
 - Pomoc finansowa zapewniająca natychmiastową stabilizację.
 - Szkolenia zawodowe, edukacja lub pośrednictwo pracy.
 - Reintegracja społeczna w społeczności .

3. Cele i zadania

- **Cele bezpośrednie**
 - Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego (zapewnienie bezpiecznego zakwaterowania).
 - Zapewnianie podstawowych potrzeb (żywności, odzieży, środków higienicznych).
 - Rozwiązywanie pilnych problemów medycznych i prawnych .
- **Cele krótkoterminowe**
 - Stabilizacja samopoczucia emocjonalnego i fizycznego poprzez poradnictwo i opiekę medyczną.
 - Pomoc ofierze w zrozumieniu jej praw i możliwości prawnych.
 - Łączenie ich z tymczasowym zatrudnieniem lub szkoleniami zawodowymi.
- **Cele długoterminowe**
 - Osiągnięcie niezależności ekonomicznej poprzez zrównoważone zatrudnienie.
 - Wspieranie reintegracji ze społecznością lub relokacji, jeśli zajdzie taka potrzeba.

- Umożliwienie ofierze odzyskania niezależności i odbudowania swojego życia.

4. Usługi i interwencje

- **Usługi opieki zdrowotnej**
 - Lista zabiegów medycznych (fizjoterapia, poradnictwo w zakresie zdrowia psychicznego).
 - Harmonogram kolejnych badań lekarskich.
- **Usługi prawne**
 - Szczegóły dotyczące pomocy prawnej, w tym reprezentacji i pomocy w zakresie dokumentacji.
 - Kroki ubiegania się o pobyt, azyl lub odszkodowanie.
- **Usługi psychospołeczne**
 - Rodzaj i częstotliwość sesji poradnictwa lub terapii.
 - Grupy wsparcia rówieśniczego lub programy społecznościowe.
- **Mieszkania i schronienie**
 - Rozwiązania mieszkaniowe tymczasowe i długoterminowe.
 - Warunki zapewniające bezpieczeństwo i poufność.
- **Edukacja i szkolenie zawodowe**
 - Zapisy na zajęcia językowe, szkolenia zawodowe lub programy edukacyjne.
 - Pomoc w znalezieniu pracy i mentoring.
- **Pomoc finansowa**
 - Dostęp do funduszy awaryjnych lub stypendiów w okresie rekonwalescencji.
 - Wsparcie w zarządzaniu finansami lub otwarciu konta bankowego.

5. Monitorowanie i działania następne

- **Regularne spotkania kontrolne** – utrzymuj regularny kontakt, aby oceniać postępy, zajmować się nowymi potrzebami i w razie potrzeby aktualizować plan wsparcia.
- **Zapobiegaj ponownemu handlowi ludźmi** – monitoruj oznaki ryzyka i wdrażaj środki zapobiegające dalszemu wykorzystywaniu, np. zapewniając bezpieczne zakwaterowanie i ochronę prawną.

6. Role i obowiązki

- **Koordynator główny** – określa osobę odpowiedzialną za nadzorowanie planu (zazwyczaj pracownik socjalny lub kierownik ds. danej sprawy).
- **Zaangażowani specjaliści** – lista wszystkich agencji i osób fizycznych, które przyczyniły się do powrotu do zdrowia ofiary (dostawcy usług opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe, doradcy prawni).
- **Rola ofiary** – szczegółowo opisuje zaangażowanie ofiary w proces podejmowania decyzji oraz jej obowiązki (uczestnictwo w terapii lub programach zawodowych).

7. Oś czasu

Przejrzysty harmonogram dla:

- Osiąganie celów krótkoterminowych i długoterminowych.
- Kamienie milowe realizacji usług (sesje terapeutyczne, składanie dokumentów prawnych itp.).

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

- Regularne przeglądy i aktualizacje planu.

8. Informacje kontaktowe w nagłych wypadkach

Lista numerów alarmowych i kontaktów do:

- Główny koordynator sprawy lub pracownik socjalny.
- Lokalne schroniska, placówki medyczne i przedstawiciele prawni.
- Infolinie kryzysowe i usługi wsparcia przeznaczone specjalnie dla ofiar handlu ludźmi.

9. Podpisy

Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei

CSD
CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Asociația polițiștilor
Cooperare și
dezvoltare
Durabilă

KLJUČ
CENTRO ZA VEŠT PRAVNOU IZ LJUDI

13.5 Proponowana aktywność dla rozdziału

Tabela 2. Projektowanie kompleksowych planów wsparcia dla ofiar handlu ludźmi w celu pracy przymusowej

Nazwa aktywności	„Opracowywanie kompleksowych planów wsparcia dla ofiar handlu ludźmi w celu pracy przymusowej”
Rodzaj aktywności	Studium przypadku i dyskusja grupowa Scenariusz: Julia to 28-letnia kobieta z Ukrainy, która uciekła przed wojną i szukała schronienia w Bułgarii. Mężczyzna zaoferował jej pracę sprzątaczką w hotelu, obiecując godziwe wynagrodzenie i bezpieczne zakwaterowanie. Po przyjeździe jej paszport został skonfiskowany, a ona sama została zmuszona do długich godzin pracy bez wynagrodzenia. Julia mieszkała w ciasnym, wspólnym mieszkaniu z ograniczoną swobodą wychodzenia i niskimi warunkami sanitarnymi. Cierpi na wyczerpanie fizyczne, nieleczone urazy i objawy depresji. Julia jest wycofana, nieufna i waha się szukać pomocy. Podczas rutynowej kontroli funkcjonariusz policji rozpoznaje ją jako ofiarę handlu ludźmi (VoT). Brak odpowiednich dokumentów i widoczne oznaki stresu skłaniają funkcjonariusza do dalszego kwestionowania jej sytuacji.
Czas trwania	50 minut.

Cele edukacyjne	Uczestnicy będą: • Określali kluczowe zasady opieki uwzględniającej traumę i skoncentrowanej na ofierze w przypadku handlu ludźmi w celu pracy przymusowej. • Przeanalizują szczególne potrzeby i podatność ofiar handlu ludźmi w celu pracy przymusowej, w tym uchodźców, w celu opracowania skutecznych planów wsparcia. • Opracowywać kompleksowe strategie wsparcia obejmujących natychmiastowe zapewnienie bezpieczeństwa, opieki medycznej, pomocy prawnej i długoterminowej reintegracji ofiar handlu ludźmi. • Stosować podejście oparte na współpracy w kontekście multidyscyplinarnym, aby zapewnić kompleksową ochronę i wsparcie ofiarom. • Oceniać skuteczność środków wsparcia i identyfikować luki w obecnych praktykach w celu usprawnienia procesu rekonwalescencji ofiar i wzmocnienia ich pozycji.
Potrzebne materiały	• Studium przypadku rozdane każdej grupie. • Flipcharty, markery i narzędzia do cyfrowej współpracy, dzięki którym grupy mogą zarysować swoje plany.

**Wytyczne dla
osoby
prowadzącej**

Wprowadzenie (5 minut)

Zaprezentuj studium przypadku i poinformuj uczestników o celu zajęć.

Praca grupowa (20 minut)

Podziel uczestników na małe grupy (4–6 osób). Każda grupa reprezentuje interdyscyplinarny zespół: pracowników socjalnych, funkcjonariuszy organów ścigania, pracowników służby zdrowia, inspektorów pracy i doradców prawnych.

Przydziel zadanie – opracowanie kompleksowego, holistycznego planu wsparcia dla Julii, który będzie uwzględniał jej bezpośrednie bezpieczeństwo, potrzeby medyczne, prawa prawne i długoterminową reintegrację.

Zadaj pytania pomocnicze:

- Jakie natychmiastowe kroki należy podjąć, aby zapewnić Julii bezpieczeństwo i dobre samopoczucie?
- W jaki sposób można zastosować metody uwzględniające traumę w kontaktach z Julią?
- Jakich usług i zabezpieczeń potrzebuje Julia w perspektywie krótkoterminowej? A w perspektywie długoterminowej?

	- W jaki sposób współpraca między agencjami może usprawnić opiekę nad Julią i przyspieszyć jej powrót do zdrowia? Prezentacje grupowe (15 minut) Każda grupa w ciągu 2–3 minut przedstawia swój plan wsparcia całemu panelowi szkoleniowemu, opisując strategię i kluczowe zagadnienia. Dyskusja prowadzona przez moderatora (10 minut) Poprowadź dyskusję na temat podejść przedstawionych przez grupy. Wskaż mocne strony, luki i innowacyjne pomysły w ich planach. Zadaj pytania refleksyjne: - W jaki sposób twoja grupa ustaliła priorytety potrzeb Julii? - Jakie wyzwania napotkaliście we współpracy w zespole interdyscyplinarnym? - Jak można zastosować te strategie w rzeczywistych przypadkach?
Podsumowanie	Podsumuj kluczowe wnioski z ćwiczenia, podkreślając wagę spersonalizowanego wsparcia i współpracy skoncentrowanej na ofiarach. Podziel się najlepszymi praktykami, które uczestnicy mogą wykorzystać w swojej roli zawodowej.
Wskazówki dla moderatora	Przed ćwiczeniami Przygotuj uczestników:

- Dokładnie wyjaśnij cel danej aktywności i jej związek z celami szkolenia.
- Naszkicuj strukturę, ograniczenia czasowe i oczekiwane rezultaty (plany wsparcia dla ofiar)
- Podkreśl znaczenie współpracy, dialogu opartego na szacunku i aktywnego uczestnictwa.
- Organizuj grupy
 - Przypisz uczestników do grup, zapewniając różnorodność doświadczeń zawodowych, aby dyskusje były bogatsze.
 - Określ role w obrębie każdej grupy (lider grupy, osoba sporządzająca notatki, prezenter).

Podczas ćwiczeń

- Ułatwiał zaangażowanie: zmieniał grupy, aby obserwować dyskusje i upewnić się, że uczestnicy skupiają się na zadaniu.
- Udzielanie wskazówek
 - Wyjaśnij wszelkie nieporozumienia dotyczące studium przypadku lub wymagań zadania.
 - Zadawaj dociekliwe pytania, jeśli grupa ma trudności lub zbacza z kursu:

„W jaki sposób to rozwiązanie wpisuje się w zasady uwzględniające traumę?”

Jakie wyzwania mogą pojawić się przy wdrażaniu tego planu?

- Zachęcaj do głębszego myślenia: Zadawaj uczestnikom pytania takie jak:

„W jaki sposób ten plan uwzględnia potrzeby bieżące i długoterminowe?”

„Jaką rolę odgrywa współpraca w osiągnięciu sukcesu?”

- Monitoruj czas
- Ułatwiać prezentacje
 - Podczas prezentacji grupowych należy się upewnić, że wszystkie najważniejsze punkty zostały omówione.
 - Zadaj dodatkowe pytania i zachęć do refleksji.

Po ćwiczeniach

- Udzielaj konstruktywnych informacji zwrotnych
 - Podkreśl mocne strony analiz i rozwiązań każdej grupy, np. innowacyjne pomysły lub kompleksowe strategie

	○ Zaproponuj pozytywne sugestie usprawnień, skupiając się na pominiętych aspektach lub obszarach wymagających głębszej analizy. ● Podsumuj i zastanów się: ○ Podsumuj najważniejsze wnioski z ćwiczenia i powiąż je z celami edukacyjnymi. ○ Wzmacnianie najlepszych praktyk w zakresie podejść uwzględniających traumę i skoncentrowanych na ofierze. ○ Zadaj całej grupie pytania refleksyjne: „Jaki aspekt projektowania planu wsparcia był najtrudniejszy?” „W jaki sposób można wdrożyć te strategie w swojej roli zawodowej?”
Materiały informacyjne	Wydrukowane kluczowe badania
Warianty wdrożenia online	● Zaprezentuj studium przypadku wszystkim uczestnikom podczas sesji głównej, korzystając ze slajdów lub udostępnionego dokumentu, i podaj instrukcje. ● Korzystając z funkcji podziału uczestników na pokoje dostępnej na platformie online, podziel ich na grupy (4–6 osób w każdej).

	• Przydziel role: osoba sporządzająca notatki, Prezentujący. • Udostępnij wirtualne studium przypadku (w postaci wspólnego dokumentu lub slajdu) każdej grupie. ○ Ćwiczenia odbywają się w oddzielnych salach i trwają 20 minut. ○ Zachęcaj uczestników do korzystania z narzędzi do współpracy, takich jak: udostępnione dokumenty (Dokumenty Google) do burzy mózgów i zapisywania planów. Tablica lub narzędzia do adnotacji na platformie umożliwiają wizualną organizację pomysłów. • Monitoruj pokoje spotkań, aby zapewnić skupienie i produktywność dyskusji. W razie potrzeby skorzystaj z czatu lub funkcji „drop-in”, aby udzielić wskazówek. • Zaproś wszystkich uczestników z powrotem na główną sesję. • Prezentacje grupowe • Dyskusja i informacje zwrotne prowadzone przez moderatora • Podsumowanie i podsumowanie
literatura	IOM, UNODC, OHCHR, ILO, NRM Bułgaria

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

STUDIUM PRZYPADKU I DYSKUSJA GRUPOWA

Julia to 28-letnia kobieta z Ukrainy, która uciekła przed wojną i szukała schronienia w Bułgarii. Mężczyzna zaoferował jej pracę sprzątaczką w hotelu, obiecując godziwe wynagrodzenie i bezpieczne zakwaterowanie. Po przyjeździe jej paszport został skonfiskowany, a ona sama została zmuszona do długich godzin pracy bez wynagrodzenia. Julia mieszkała w ciasnym, wspólnym mieszkaniu z ograniczoną swobodą wychodzenia i niskimi warunkami sanitarnymi. Cierpi na wyczerpanie fizyczne, nieleczone urazy i objawy depresji. Julia jest wycofana, nieufna i waha się szukać pomocy. Podczas rutynowej kontroli funkcjonariusz policji zidentyfikował ją jako ofiarę handlu ludźmi (VoT). Brak odpowiednich dokumentów i widoczne oznaki stresu skłoniły funkcjonariusza do dalszego zbadania jej sytuacji.

- Utwórz grupy składające się z 4–6 osób.
- Role w każdej grupie: Lider grupy, Osoba sporządzająca notatki, Prezentujący

Zadanie: Zbudowanie planu wsparcia VoT

- Jakie natychmiastowe kroki należy podjąć, aby zapewnić Julii bezpieczeństwo i dobre samopoczucie?
- W jaki sposób można zastosować metody uwzględniające traumę w kontaktach z Julią?
- Jakich usług i zabezpieczeń potrzebuje Julia w perspektywie krótkoterminowej? A w perspektywie długoterminowej?

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i nie odzwierciedlają poglądów Unii Europejskiej ani Komisji Europejskiej (organu przyznającego). Komisja Europejska nie ponosi za nie odpowiedzialności.

- W jaki sposób współpraca między agencjami może usprawnić opiekę nad Julią i przyspieszyć jej powrót do zdrowia?

13.6 Spostrzeżenia

Po zapoznaniu się z tym rozdziałem zastanów się nad następującymi pytaniami:

- Jakie najważniejsze wnioski wyciągnąłeś z tego szkolenia i jaki wpływ będą one miały na Twoją pracę?
- W jaki sposób szkolenie pogłębiło Twoją wiedzę na temat podejść uwzględniających traumę i skoncentrowanych na ofierze?
- Jakich wyzwań spodziewasz się przy stosowaniu omówionych praktyk i jak możesz im sprostać?
- W jaki sposób współpraca międzyagencyjna może poprawić wsparcie i ochronę ofiar handlu ludźmi w ramach pełnionej przez Ciebie funkcji?
- Jakie konkretne kroki podejmiecie, aby odpowiedzieć na szczególną bezbronność ofiar, takich jak uchodźcy czy osoby przesiedlone?
- Które narzędzia i strategie omówione na szkoleniu uważasz za najcenniejsze i w jaki sposób wykorzystasz je w swoich codziennych obowiązkach?

www.eradicating2project.eu

**Co-funded by
the European Union**

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Union nor the European Commission can be held responsible for them.